

CARTEA ANULUI 2000

SILVESTRU VOINESCU

După 1990, producția editorială din țara noastră a crescut la nivelul țărilor mari din Europa, datorită numărului enorm de edituri care au apărut peste noapte. Statul n-a mai putut controla fenomenul editorial și în primii ani de după revoluție, am asistat la o serie de păgubitoare evenimente în domeniu. Pentru exemplificare, am să amintesc doar unul care mi se pare și azi, pe cât de regretabil, pe atât de nostim. În anul 1991-1992, trei edituri din țară, au scos celebrul roman „Cămașa lui Hristos“, fără să știe una de celelalte. Poate că întâmplarea n-ar fi făcut vâlvă, dacă cei interesați din străinătate n-ar fi reclamat statului român că nici unul dintre cei trei editori, nu ținuseră cont de obligațiile „Copyrightului“. În aceste condiții, statul nostru a fost nevoit să retragă imediat după piață, cele trei ediții ale cărții în cauză. De la întâmplarea povestită, foarte multe dintre editurile apărute imediat după revoluție, au dispărut și bine-nțeles, au apărut altele, așa încât până la începutul anului 2000, țara noastră a continuat să aibă o producție editorială, la titlul de carte mai ales, supradimensionată. Aspectul acesta, a dat naștere unui alt fenomen la care a contribuit și economia de piață. Au dispărut treptat, treptat, tirajele mari, pentru că editurile trebuiau să-și vândă rapid producția pentru a investi în alte tipărituri. Au apărut în consecință, tirajele tot mai mici, de numărul sutelor de exemplare, fapt la care asistăm și astăzi și care a dus la scumpirea enormă a cărții în țara noastră.

La data când scriu aceste rânduri, ne aflăm deja în a doua jumătate a anului 2000. Multe din cărțile apărute în acest an, mi-au trecut prin mână și pot aprecia valoarea pe care o au în funcție de nevoia de lectură a diferitelor categorii de cititori potențiali. Se obișnuiește, în fiecare an, ca un număr de câteva cărți din domenii diverse, să fie socotite pentru valoarea lor, drept „Cartea anului“. Ei bine, din punctul meu de vedere - și nu numai al meu - cartea acestui an este „2000 de ani de statalitate, creștinism și cultură în spațiul românesc“. Autorii acestei cărți apărută în două volume care totalizează aproape 1100 de pagini, sunt: Dr. Florian Tucă, și profesorii de istorie Nicolae Ionescu și Romulus Raicu.

Cartea a apărut în condiții bune, la editura Sylvi din București. Încă de pe coperte, cele două volume au precizarea „Repere cronologice“. Volumul întâi se ocupă de perioada „De la geto-daci, până la Unirea cea Mare de la 1 decembrie 1918“, iar volumul doi „De la Marea Unire de la 1 decembrie 1918, până în ziua de 15 ianuarie 2000“. Autorii au grijă să precizeze tematica volumelor încă de la început:

- Statalitatea în spațiul românesc
- Regi, voievozi, domnitori, principii și șefi de stat

- Lupte, bătălii, ample mișcări sociale și naționale
- Evoluția creștinismului. Lăcașuri de cult, mitropolii și patriarhi
- Hrisoave, acte, legi și decrete
- Instituții de cultură, cărțurari și cărți
- Monumente istorice, statui, busturi, cruci memoriale
- Decorații, medalii, plachete, insigne
- Calendar istoric aniversar 2000

Mergând până la amănunt în anunțarea conținutului, vom găsi în conținutul celor două volume informații cu totul inedite, pe care cititorul cotidian căruia se adresează cartea, nu are de unde să le cunoască. Se constată din capul locului, bogata experiență cărțurărească și editorială a autorilor în fruntea cărora se situează la propriu și la figurat, dr. în istorie Florian Tucă, autor a peste 50 de cărți - unele în colaborare - fost redactor-șef și director al Editurii militare, trecut în retragere după ce, timp de douăzeci de ani, purtase gradul de colonel. Cultura românească îi datorează lui Florian Tucă o adevărată literatură a monumentelor eroilor patriei și a însemnelor memoriale dedicate acestora.

Vorbind despre valoarea cărții, cunoscutul istoric și academician Ștefan Ștefănescu, care girează lucrarea cu o admirabilă prefață scrisă în ianuarie 2000, în încheierea acesteia spune: „Lucrarea 2000 de ani de statalitate, creștinism și cultură în spațiul românesc“, se recomandă ca una din realizările editoriale românești de seamă, într-un moment de resurecție cultural-științifică și de căutare în racordarea istoriei noastre la ritmul de dezvoltare al țărilor europene dezvoltate.

Autorii lucrării - în special coordonatorul ei dr. Florian Tucă, general omni excepțio major - fac proba înaltelor lor calități profesionale și dau istoriei, bunul cel mai de preț al națiunii noastre, sensul profund de conștiință și spirit de răspundere“.

Literatura noastră istorică a mai cunoscut o serie de cărți în care evenimentele sunt înșiruite în cronologia lor, gen „Istoria României în date“, dar n-am avut nici o carte până la cea de care ne ocupăm în rândurile de față, care să comenteze succint informațiile și care să se ocupe și de domenii cum sunt: evoluția creștinismului, lăcașuri de cult, hrisoave, instituții de cultură, cărțurari și cărți, etc. Pe noi, cei din Argeș această carte ne avantajează în mod evident, pentru că vom găsi sute de relații despre oameni și locuri din județul nostru care s-au înscris în istoria României prin faptele lor sau prin conotațiile ce le poartă. Dacă ne gândim că în județul nostru sunt urme evidente din timpul strămoșilor noștri daco-romani, din timpul primelor formațiuni statale, că aici au fost primele două capitale ale Țării Românești, prima mitropolie a Țării Românești, dacă ne gândim că aici se află și astăzi importante ctitorii ale unor voievozi ca Mircea cel Bătrân, Vlad Călugărul, Neagoe Basarab, Constantin Șerban și alții, dacă ne gândim că aici s-a zămislit celebra baladă Meșterul Manole, dacă ne gândim că în secolul al XIX-lea și al XX-lea Argeșul și Muscelul a dat spiritualității românești nenumărate valori, ne putem imagina cu ușurință că în economia cărții județul nostru ocupă un loc important.

Se știe că, poporul nostru a fost creștin încă de la începuturile zămislirii sale, fapt pe care îl dovedesc atât numărul mare de martiri din primele secole ale primului mileniu, cât și basilicile și însemnele creștine descoperite pe teritoriul patriei noastre. Ei bine, cartea de față, ne dă într-o anexă de la primul volum o listă cu sfinții de viață românească și datele când aceștia sunt sărbătoriți în calendar. Această listă are în frunte

câteva strălucite aprecieri ale părintelui academician Dumitru Stăniloae, care ne îndeamnă să aflăm informații cu totul de excepție pe care ni le oferă această listă. De asemenea, vom parcurge cu un interes crescând anexa cu numele tuturor ierarhilor pe care i-a avut poporul nostru în episcopiile împrăștiate pe tot cuprinsul celor trei provincii românești de dincolo și de dincoace de munți, până la marea cea mare și din nordul Bucovinei până în Banat.

În afara anexelor cu care se încheie fiecare volum, cartea este echipată cu bibliografii selective, cu indice de localități și zone geografice, cu indice selectiv de nume, cu indice tematic de lupte, bătălii și alte acțiuni militare, toate constituindu-se într-un aparat critic care ajută cititorul în orientarea lui pe parcursul celor peste o mie de pagini.

La reușita lucrării, și-au adus contribuția un grup de referenți din varii domenii de activitate, precum și un număr de colaboratori care au cuprins prin preocupările lor domeniile cele mai diverse ale conținutului.

Ținând cont de cele câteva argumente pe care le-am înfățișat, dar și de mulțimea informațiilor inedite care dau o nebănuită savoare lecturii, din punctul meu de vedere, lucrarea „2000 de ani de statalitate, creștinism și cultură în spațiul românesc”, poate fi socotită fără riscuri una din cărțile anului 2000, care se va cere reeditată.